

2. ԱՇԽԱՏՈՒԺ LABOUCE FORCE

Սույն բաժնում ներկայացվող տեղեկատվության աղբյուրը տնային տնտեսություններում իրականացված աշխատուժի հետազոտությունն է:

Հետազոտություն մեթոդաբանության նկարագրությունը՝ **2018թ. իրականացված նշանակալի վերանայումներով**, ներկայացված է սույն ժողովածուի «Աշխատուժի հետազոտության մեթոդաբանությունը» բաժնում:

Աշխատուժի վիճակագրության մեթոդաբանության վերանայումն անդրազգային գործընթաց է, որն օբյեկտիվորեն հանգեցրել է **ցուցանիշների ժամանակային շարքերի որոշակի խզման**, ինչը հարկ կլինի նկատի ունենալ տվյալների համեմատության և վերլուծության ժամանակ:

Աշխատաշուկայի նոր զարգացումները պատշաճ կերպով արտացոլելու, աշխատուժի վիճակագրության արդիականությունը և միջազգային համադրելիությունն ապահովելու նպատակով 2018թ.-ից վերանայվել է Աշխատուժի հետազոտության հիմքում ընկած մեթոդաբանությունը: Վերանայման հիմքը 2013թ. Աշխատանքի վիճակագիրների միջազգային 19-րդ համաժողովում ընդունված «Աշխատանքի, զբաղվածության և աշխատուժի թերօգտագործման վիճակագրության մասին» (19-րդ ԱՎՄՀ) բանաձևի առանցքային դրույթներն են (տե՛ս նաև սույն ժողովածուի «**Աշխատուժի հետազոտության հիմնական հիմնադրության շրջանակը**» բաժնում):

19-րդ ԱՎՄՀ ներդրման շրջանակում **համաձայն նոր ստանդարտի, 2018թ. ի վեր ՀՀ-ում.**

- Աշխատուժի ցուցանիշները վերաբերում են **ՀՀ մշտական (ռեզիդենտ) բնակչությանը:**

• **Արդիականացվել և ըստ այդմ վերանվանվել է ցուցանիշի անվանումը՝ «Աշխատուժի եզրույթը համարժեք է նախկին՝ «տնտեսապես ակտիվ բնակչություն» եզրույթին:** Ըստ այդմ՝ «Աշխատուժի մասնակցության մակարդակ»-ը համարժեք է նախկին՝ «տնտեսական ակտիվության մակարդակ» եզրույթին:

• **Զբաղվածության գործառնական սահմանման փոփոխությամբ պայմանավորված, սեփական սպառման համար ապրանքների արտադրությունը չի համարվում զբաղվածություն:** Ըստ այդմ՝ **սեփական սպառման համար ապրանք արտադրողները, աշխատաշուկայում իրենց ակտիվության բնույթից կախված, դասակարգվել են միմյանց բացառող կատեգորիաներից որևէ մեկում՝ «գործազուրկ» կամ «աշխատուժից դուրս բնակչություն»:**

Աշխատուժի մեջ ներառվում են **զբաղվածները և գործազուրկները**, ովքեր ստեղծում են աշխատանքի շուկան (աշխատուժի առաջարկի մասով)՝ ապրանքների արտադրության և ծառայությունների տրամադրման համար (առավել մանրամասն տե՛ս սույն ժողովածուի «Աշխատուժի հետազոտության հիմնական հիմնադրության շրջանակը» բաժնի գծապատկերները):

Աշխատուժի մասնակցության մակարդակն աշխատուժի տեսակարար կշիռն է աշխատանքային ռեսուրսներում:

The source of information presented in this section is Labour Force Survey (LFS) carried out in households.

The description of survey methodology with **some major revisions made in 2018** is presented in the Section “Methodology of the Labour Force Survey” of this handbook.

The aforementioned revision of the methodology of labour statistics, which is a transnational process, objectively has led to a **certain break in the time series of indicators** that should be taken into account when comparing and analyzing data.

For the purposes of adequately reflect new developments in labour market, provide up-to-date labour force statistics and promote their international comparability, the methodology behind the Labour Force Survey has been revised since 2018. The basis of the revision are concepts of “Resolution concerning statistics of work, employment and labour underutilization” adopted by the 19th International Conference of Labour Statisticians (19th ICLS) in October 2013. For more details see

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---stat/documents/publication/wcms_220535.pdf (see also the Section “**Basic Conceptual Framework of the Labour Force Survey**” of this handbook).

In the context of the introduction of the 19th ICLS according to the new standard, **since 2018:**

- Indicators of labour force refer to **usual resident population**.
- The terminology used are updated and renamed: the term “labour force” is equivalent to the previous term “an economically active population”.
- Due to update in operational definition of employment, **an own-use production of goods do not considered as an employment**. Accordingly, depending on the nature of their activity in the labour market, **the latter classified in one of the mutually exclusive categories: "unemployed" or "population out of labour force"**.

Labour force includes all employed and unemployed population, who develop labour market (related to labour force supply) for production of goods and services (for more details see diagrams in the Section “Basic Conceptual Framework of the Labour Force Survey” of this handbook).

Labour force participation rate is the share of labour force among working age population.

**2.1. Աշխատուժն ըստ բնակավայրի և սեռի, 2018թ.
Labour Force by Residency and Sex, 2018**

	Ընդամենը <i>Total</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>	
<i>1 000 մարդ persons</i>				
Աշխատուժ	1 293.8	726.4	567.4	Labour force
Տղամարդ	731.8	393.7	338.1	Men
Կին	562.0	332.7	229.3	Women
%				
Աշխատուժի մասնակցության մակարդակ	58.9	57.6	60.7	Labour force participation rate
Տղամարդ	71.6	71.0	72.2	Men
Կին	47.9	47.1	49.1	Women

**2.2. Աշխատուժն ըստ կրթական մակարդակի, 2018թ.
Labour Force by Educational Attainment, 2018**

	Ընդամենը <i>Total</i>	Տղամարդ <i>Men</i>	Կին <i>Women</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>	
<i>1 000 մարդ persons</i>						
Ընդամենը	1 293.9	731.9	562.0	726.4	567.5	Total
Բարձրագույն, հետբուհական	361.4	178.5	182.9	269.5	91.9	Tertiary, post-graduate
Միջին մասնագիտական, նախամասնագիտական (արհեստագործական)	309.1	156.4	152.7	190.3	118.9	Secondary specialized, vocational
Միջնակարգ ընդհանուր	553.2	346.9	206.4	240.5	312.7	General secondary
Հիմնական ընդհանուր, տարրական և ցածր	70.1	50.0	20.0	26.1	44.0	General basic, primary and lower
Ընդամենի նկատմամբ, % <i>As share of the total, %</i>						
Ընդամենը	100	100	100	100	100	Total
Բարձրագույն, հետբուհական	27.9	24.4	32.5	37.1	16.2	Tertiary, post-graduate
Միջին մասնագիտական, նախամասնագիտական (արհեստագործական)	23.9	21.4	27.2	26.2	20.9	Secondary specialized, vocational
Միջնակարգ ընդհանուր	42.8	47.4	36.7	33.1	55.1	General secondary
Հիմնական ընդհանուր, տարրական և ցածր	5.4	6.8	3.6	3.6	7.8	General basic, primary and lower

2.3. Աշխատուժի մասնակցության մակարդակն ըստ կրթական մակարդակի, 2018թ.
Labour Force Participation Rate by Educational Attainment, 2018

Աշխատուժի մասնաբաժինն է աշխատանքային ռեսուրսների մեջ, %
Share of labour force to working-age population, %

	Ընդամենը <i>Total</i>	Տղամարդ <i>Men</i>	Կին <i>Women</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>	
Ընդամենը	58.9	71.6	47.9	57.6	60.7	Total
Բարձրագույն, հետբուհական	74.2	84.0	66.5	72.9	78.0	Tertiary, post-graduate
Միջին մասնագիտական, նախամասնագիտական (արհեստագործական)	59.8	75.0	49.5	56.9	65.0	Secondary specialized, vocational General
Միջնակարգ ընդհանուր	56.1	70.7	41.7	52.3	59.5	secondary General basic,
Հիմնական ընդհանուր, տարրական և ցածր	34.0	44.9	21.1	26.8	40.5	primary and lower

2.4. Աշխատուժը ըստ ՀՀ մարզերի և ք. Երևանի
Labour force by RA Marzes and Yerevan city

	Ընդամենը <i>Total</i>	Ընդամենի նկատմամբ, % <i>As share of the total, %</i>	Աշխատուժի մասնակցության մակարդակ, % <i>Labour force participation rate, %</i>	
--	--------------------------	---	--	--

1000 մարդ
persons

Ընդամենը	1 293.9	100	58.9	Total
ք. Երևան	367.4	28.4	59.7	Yerevan city
Արագածոտն	26.9	2.1	62.4	Aragatsotn
Արարատ	140.3	10.8	61.6	Ararat
Արմավիր	171.8	13.3	74.4	Armavir
Գեղարքունիք	94.5	7.3	47.7	Gegharkunik
Լոռի	98.4	7.6	48.6	Lori
Կոտայք	137.9	10.7	58.7	Kotayk
Շիրակ	124.9	9.7	54.8	Shirak
Սյունիք	72.1	5.6	69.9	Syunik
Վայոց ձոր	12.8	1.0	57.4	Vayots Dzor
Տավուշ	46.8	3.6	52.2	Tavush

Աշխատուժի մասնակցության մակարդակն ըստ ՀՀ մարզերի և ք. Երևանի, 2018թ.
Labour Force Participation Rate by RA Marzes and Yerevan city, 2018

